

ศิลปหัตถกรรม

Faculty of Decorative Arts
Silpakorn University

รายงานการวิจัย

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยและสร้างสรรค์

คณะมัณฑนศิลป์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

ชื่อโครงการวิจัย คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตคณะ
มัณฑนศิลป์ ปีการศึกษา 2555

คณะผู้วิจัย	นางภาวนา	ใจประสาท	นางมัญจรัตน์	จิตมาลีรัตน์
	นางสาวมุกดา	จิตพรพมา	นางสาวชุตติญาณ์	พงษ์สูงเนิน
	นางสาวนันทนา	แซ่ลี	นางสาวอัญญาทิรา	เพชรรัตน์
	นางสาววิไลศรี	ชำนาญกิจ	นางสาวสุธาสิณี	วาจนะวินิจ
	นางสาวพรพรรณ	แก้วประเสริฐ	นางสาวนัฐณภรณ์	อนรรฆภรณ์
	นายเปรมชัย	จันทร์จำปา	นางสาวนฤกร	คเชนทรกำแหง

หน่วยงาน คณะมัณฑนศิลป์

แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย กองทุนวิจัยและสร้างสรรค์ คณะมัณฑนศิลป์ ประจำปีงบประมาณ 2557
ปีที่แล้วเสร็จ ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ ปีการศึกษา 2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้จ้างงานที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้จ้างงานบัณฑิตและบัณฑิตที่ทำงานอิสระ ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้ระบุในข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำและข้อมูลการติดตามของคณะฯ จำนวนรวม 249 คน คิดเป็นร้อยละ 86.76 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่คณะมัณฑนศิลป์ใช้ในการดำเนินการวิจัยประเมินความพึงพอใจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของคณะฯ ข้อคำถาม ความเห็นและข้อเสนอแนะ ครอบคลุมทุกทักษะตามคุณภาพบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านความคิดสร้างสรรค์ และจิตอาสา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โทรสารจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และการนัดหมายพบปะกับผู้จ้างงาน ระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน 2557 และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้จ้างงานบัณฑิตมีความพึงพอใจบัณฑิตในภาพรวมทุกสาขาวิชา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อัตลักษณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านจิตอาสา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยประเด็นความซื่อสัตย์สุจริต การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์สามารถทำงานภายใต้ความกดดัน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจมากที่สุด ในขณะที่การพูดและเขียนภาษาที่ 2 ในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ผู้จ้างงานมีความพึงพอใจในระดับปานกลางและน้อยที่สุด

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ ปีการศึกษา 2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้จ้างงานที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้จ้างงานบัณฑิตและบัณฑิตที่ทำงานอิสระ ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้ระบุในข้อมูลการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานและข้อมูลการติดตามของคณะฯ จำนวนรวม 249 คน คิดเป็นร้อยละ 86.76 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่คณะมัณฑนศิลป์ใช้ในการดำเนินการวิจัยประเมินความพึงพอใจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของคณะฯ ข้อคำถาม ความเห็นและข้อเสนอแนะ ครอบคลุมทุกทักษะตามคุณภาพบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านความคิดสร้างสรรค์ และจิตอาสา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โทรสาร จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และการนัดหมายพบปะกับผู้จ้างงาน ระหว่างเดือน มกราคม – เมษายน 2557 และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้จ้างงานมีความพึงพอใจบัณฑิตในภาพรวมทุกสาขาวิชา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อัตลักษณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านจิตอาสาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยประเด็นความซื่อสัตย์สุจริต การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์สามารถทำงานภายใต้ความกดดัน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความเหมาะสมมากที่สุด ในขณะที่การพูดและเขียนภาษาที่ 2 ในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ผู้จ้างงานมีความพึงพอใจในระดับปานกลางและน้อยที่สุด สำหรับรายละเอียดของแต่ละสาขาวิชาที่ผู้จ้างงานได้มีข้อเสนอแนะให้ภาควิชาต่างๆ จัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ดังนี้

1. สาขาวิชาการออกแบบภายใน ผู้จ้างงานบัณฑิต ภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ความซื่อสัตย์สุจริต การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ ปัญหาในงาน ความสามารถจับแนวคิด สรุปลงความเพื่อการนำเสนองาน ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความใฝ่รู้ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด บัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร ทักษะการใช้ภาษาที่ 2 ในการนำเสนอผลงาน โดยนำความรู้พื้นฐานวิชาชีพมาสร้างความเข้าใจเป็นสำคัญ ประสบการณ์โดยรวมนั้นถือว่าดีมากแล้ว แต่ควรเพิ่มเติมความสามารถในด้านที่ประยุกต์ใช้กับการทำงานออกแบบภายใน เช่น เรื่องโครงสร้าง เน้นการทำงานจากหน้างานจริง และเพิ่มเติม Detail ของงานตกแต่งต่างๆ ในงานก่อสร้าง ด้านแนวความคิดการออกแบบ

(Concept design) ควรฝึกวิธีคิดที่เป็นระบบให้มากกว่านี้ เพื่อให้เข้าใจกับสิ่งที่ทำและงานออกมามีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ ผู้จ้างงานบัณฑิต ภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยความซื่อสัตย์ สุจริต ความรู้ความเข้าใจทฤษฎีและเนื้อหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การใช้เทคโนโลยีเพื่อเรียนรู้และแก้ปัญหาในงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด บัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติทางด้านพื้นฐานธุรกิจ ควรมีการสอนเรื่องการตีราคา และการเสนอราคาของงานที่ทำ รวมไปถึงเทคนิคการต่อรองเงินเดือนเพื่อไม่ให้ถูกนายจ้างเอาเปรียบ และด้านกระบวนการคิดงาน ควรคิดให้รอบด้าน อย่ามองเพียงตัวงานเพียงอย่างเดียว รวมทั้งการนำเสนอผลงาน การถ่ายทอดความคิดให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการสื่อสาร และควรเพิ่มเติมด้านทักษะภาษาอังกฤษ

3. สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้จ้างงานบัณฑิตภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยความซื่อสัตย์ สุจริต การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดบัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติด้านภาษามากขึ้น ทั้งการสนทนา พูด และเขียน อยากรู้อยากเห็นทักษะการนำเสนอผลงานเป็นภาษาอังกฤษ บัณฑิตควรมีการวางแผน รู้จักบริหารเวลา จัดการเอกสาร-สัญญา จัดลำดับความสำคัญของงาน ควรเพิ่มความรู้อะไรอีก-สิทธิบัตร ด้านการตลาด การติดต่อลูกค้า สร้างเครือข่าย Connection ต่อรอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านคอมพิวเตอร์ เพิ่มเติม Graphics Design, วิศวกรรมของผลิตภัณฑ์ นอกเหนือจากการเน้นด้านศิลปะ

4. สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา ผู้จ้างงานบัณฑิตภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านอยู่ในระดับน้อยถึงมากที่สุด โดยมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ความสามารถจับแนวคิด สรุปลงใจความเพื่อการนำเสนองาน วิเคราะห์สถานการณ์ในงานถูกต้อง การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง เลือกใช้วิธีการต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้/ ข้อมูลไปสู่ผู้ฟังที่มีความรู้แตกต่างกันอย่างเหมาะสม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดบัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติทางด้านภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้านการออกแบบ และนำเสนอผลงานหรือโครงการ

5. สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา ผู้จ้างงานบัณฑิตภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและ

การเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อเรียนรู้และแก้ปัญหาในงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดบัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมทางด้านภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่นหรือภาษาที่ 2 เพื่อการติดต่อสื่อสารในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนทนา การฟัง และวิเคราะห์โจทย์งาน ด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการเขียนแบบ องค์กรประกอบศิลป์ ต่อยอดด้วยการใช้โปรแกรมออกแบบ 3 มิติ กับวิธีการนำเสนอผลงานให้ทันสมัยขึ้น ควรมีการศึกษาดูงานหรือฝึกงาน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานให้มากขึ้น

6. *สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ* ผู้จ้างงานบัณฑิตภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยความซื่อสัตย์สุจริต การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดบัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติทางด้านเทคนิคการผลิตเฉพาะทาง การจัดการเกี่ยวกับระบบอุตสาหกรรม เพิ่มการสอนด้านการตลาดและในเชิงพาณิชย์ เน้นทักษะขั้นสูงในการใช้โปรแกรมเฉพาะ เช่น Indesign , AI เทคโนโลยีที่ใช้ในการออกแบบ มีอุปกรณ์การเรียนและเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานครบถ้วน แนวทางการออกแบบที่เป็นสากล ความเป็นไทย เป็นที่ต้องการของผู้ใช้โดยทั่วไป และทักษะภาษาต่างประเทศ

7. *สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี)* ผู้จ้างงานบัณฑิตภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความเข้าใจทฤษฎีและเนื้อหา วิเคราะห์สถานการณ์ในงานถูกต้อง จัดระบบการทำงานโดยไม่มีปัญหาภายหลัง ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การใช้ข้อมูลตัวเลขเสนอแนะให้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจ การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อเรียนรู้และแก้ปัญหาในงาน ความใฝ่รู้ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด บัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติทางด้านภาษาอังกฤษ ควรมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทันต่อเหตุการณ์ เพิ่มโอกาสเข้าถึงความรู้ ทักษะด้านที่เกี่ยวข้อง

8. *สาขาวิชาการออกแบบเครื่องแต่งกาย* ผู้จ้างงานบัณฑิตภาพรวมมีความพึงพอใจบัณฑิตทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยความซื่อสัตย์สุจริต การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในงาน ทักษะการควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและการเปลี่ยนแปลง การพูดและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อองค์กร มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดบัณฑิตควรได้รับการฝึกปฏิบัติทางด้าน Graphics Design ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์